Ч. 205 (11.173). Львів, середа 14. вересня 1927. Poeztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Край й американська еміґрація.

Львів, 13. вересня 1927.

Поневолені народи, знемагаючи у важкій боротьбі за істнування: духове і матеріяльне, а часто просто фізичне, черпали сили і здобували опору для видержки у тих своїх земляків, що жили у кращих умовинах на вільній землі Вашінґтона. Так діялося з ірляндцями, так діялося з литовцями, а навіть з поляками. Що більше! Навіть державні народи, як напр. італійці або китайці висилали свою еміґрацію до Америки, щоби її заробітками і добутими засобами змішнити економічно рідну країну. Роля американської еміґрації в житті ірійців, ірляндців, словінців або закарпатських українців була рішаючою не лише економічно й культурно, але навіть політично.

Не малою є роля заморської еміґрації і в житті Західньої України. Ще перед війною, у кращих часах, визначною була її допомога Рідній Школі. Без цеї допомоги ледві чи булаб видержала Рідна Школа небез дуже скрутні хвилі. Ще більшою і загальнішою стала допомога наших американських земляків після війни. Довгий час українська справа на міжнародній арені була фінансована виключно нашими заморськими братами. Допомога Рідній Школі, Просвіті, інвалідам, Земельному Банкові (через підписку акцій) — це частина основ істнування і діяльности тих установ. Численні народні доми і читальні по містечках і селах перед цілими поколіннями свідчитимуть про глибоке громадянське почування наших заморських братів.

Українська Америка багато зробила для рідного краю, для землі своїх батьків, для своєї першої вітчини. Кажемо: зробила багато, а одночасно й мало, коли мати на увазі безмірність запотребування і засоби американської еміґрації. Ніколи не слід спускати з ока того, що Західна Україна, клясична країна мало- і беземелля та незаможної і залежної інтеліґенції, перенесла на собі весь розторощуючий тягар найбільшої з воєн, яку знає історія. Сотні тисяч людей лягло в боях, таборах інтернованих і від пошестей. Понад міліон будинків зникло з лиця землі. Тисячі пішли на примусову мандрівку по всьому світу. Всі варстати праці лягли в руїні. А опісля прийшли ще надзвичайні давнини, реквізиції і контрибуції, наложені новим державцем Зах. України. До тогож й економічна політика польської влади від девяти літ ведеться в некорисить українського населення й українських земель. З території Зах. України в останніх літах вивезено безмірні багатства: скарби землі, лісів, хліборобських продуктів, робочої сили, але з одержаних за це сум мало що або й нішо не повернено на користь місцевого населення. Відбудова краю, налаштовування варстатів праці, збільшування темпа економічного і всякого іншого життя відбувалися власними силами і власними скромними засобами. Рівновартістю продуктів і вивезених засобів Зах. України підсилювано і регульовано державний скарб, але нічого з того не повертано на приведення до ладу знищеної країни. Дороги, шляхи, потоки, ріки, шкідливі будинки — ще й досі уявляють собою пригноблюючу руїну. А коли що й повертано, то хіба на те, щоби підсилити польську меншість проти української більшости.

Ясно, що господарський стан населення дуже відємно відбивається на його культурній і політичній ділянці. Обезсилення економічне викликує обезсилення і застій в ділянці культури і політики. І коли ми уявимо собі безмір економічної руїни, яка узалежнює собою культурне будівництво і політичний розвиток, то мусимо з гордістю ствердити, що ми — не зважаючи на всі супротивности долі — викресали зі себе **maximum** сил, видержаности і відпорности.

Підтримати нас у важкій боротьбі, дати нам тверду матеріяльну і моральну основу є завданням тих частин українського народу, що находяться в кращих умовинах від нас. У першу чергу це завдання спадає на нашу заморську еміґрацію. Коли сьогодні всі держави, всі державні нації, що брали участь у війні, з тугою звертають свої очі на Америку і від неї сподіваються допомоги і спасення, то щож говорити про поневолений і зруйнований нарід! І ми постійно звертаємося до наших братів в Америці, бо вони одні можуть прийти з допомогою нашій країні і нашому населенню.

Та заморська поміч, хоч помітна, всетаки за мала і недостаточна. Ми знаємо, що наша американська еміґрація — це головним чином робітництво та дрібка інтеліґенції. Ми знаємо, що там не переливається. Але з другого боку треба тямити, що там є накопичений значний капітал та що вклад в національну територію, в її економічне подвигнення і культурну розбудову є єдино трівкий.

Крім воєнного спустошення Зах. Україну досягли також великі елементарні нещастя в останніх літах: перед двома роками голод, а тепер страшна катастрофа повені, якої наслідки лягають своєю роздавляючою вагою на все українське життя — не на рік чи два, як це було в році голоду, але на цілі літа, на десятки літ. Страшна катастрофа повені в полудньово-східній Галичині зі всіми своїми наслідками — по офіційним даним — навістила **43** східно-галицькі повіти, **10** міст і містечок та **444** громади. Кількість пошкодованих родин на терені Сх. Галичини обіймає **52.344.** На основі додаткових пізніших відомостей в самому лише станиславівському воєвідстві кількість родин, навіщених катастрофою, виносить **78.000,** себто кругло 400.000 населення. Таким чином з усею певністю можна твердити, що понад **500.000** населення потребує негайної помочі. У відношенні до території і числа населення розмір і наслідки повені в Галичині є без порівнання більші і страшніші, як наслідки виливу Міссісіпі в Америці.

Українське громадянство в краю старається всіми силами прийти з допомогою жертвам повені. Та з природи річи розміри тієї допомоги можуть бути тільки в дуже дрібному відношенні до розмірів нещастя. Перед сотнями тисяч українського населення Зах. України простягається невимовно тяжкий рік голоду і холоду, нужди і пошестей. Вже війна здесяткувала український нарід. Чи дозволимо, щоби його постійно десяткували страшні катастрофи?

Не сумніваємося, що американсько-українське громадянство живо відгукнеться на зов сотень тисяч жертв повені, що голос розпуки до глибини потрясе нашою заморською еміґрацією та що вона у великому горю подасть помічну братерську руку нашим гуцулам, бойкам, лемкам, покутянам і підгірянам.

З приводу ювилею української народньої пісні.

Постуляти й дезідерати.

Цього року минає сто літ від появи першого збірника українських народніх пісень, виданого М. Максимовичем. Відсвяткуванням цих культурно-історичних роковин українського народу займається окремий комітет з ініціятиви Т-ва „Просвіта" у Львові та Київська Академія Наук.

Певно, що обі інституції доложать усіх зусиль, щоби цей ювилей відсвяткувати як слід. Т-во „Просвіта" плянує, між іншим, низку популярних видань, відчитів і рефератів про народню творчість, збірник пісень для хорів на ювилейні свята і ін. Одначе минуться концерти, промови, реферати, одушевлення — і забудуться, як звичайно забуваються подібні свята.

На мою думку, цей ювилей треба би використати для тревалішого уґрунтування значіння народньої творчости, головнож народньої пісні, якою ми так гордимося, щоб ці свята не були тільки ювилейними святами, які приходять що кілька десяток літ, але щоб вони залишили по собі тревалу памятку для грядучих поколінь.

Було би вказаним використати ці роковини для докладного пізнання й освітлення народньої творчости, для поширення її значіння і, що так скажу, для спопуляризування народньої пісні. У нас дійсно требаб народню пісню популяризувати, бо правду кажучи, ми знаємо її за мало, головно у нас, на зах.українських землях, де хоральна музика не стоїть на висоті свого завдання, а іншого „популяризатора" народньої музики у нас майже нема. Пересічний наш інтеліґент знає небагато народніх пісень, і то тільки загально відомі й не має поняття про красу й велич нар. пісні. Ще менше знає її молодше покоління, яке жиє в добі модних „циганських романсів" та ріжних еґзотичних танкових пісень, переймає та вчиться їх і псує собі в цей спосіб почуття правдивої краси слова й мельодії.

Щоб тому зарадити, требаб популяризувати народню пісню, треба би зробити її приступною загалові, що не стикається безпосередньо з її джерелом — селом, що не має змоги почути її в добрім виконанні на концертовій естраді — шляхом видання пісенних текстів з мельодіями. З тою метою було би вказане покликати до життя видавничо-редакційну комісію, яка малаб за завдання видати пісенні тексти з мельодіями досі зібраних і записаних український народніх пісень на основі їх родів — музичних чи словесних. Вказаним булоб також видати всі наукові праці, які появилися розкинені по ріжних збірниках і часописах, щоби зробити їх приступними для широкого загалу.

Розуміється, що така праця мусілаб вестися при співучасти представників усіх українських земель, бо ходилоб тут про народню пісню всеї української етноґрафічної території. Мусілоб це бути монументальне видання, яке свідчило би про дійсну вартість і значіння української народньої пісні.

Річ певна, що найтяжчою справою булаб матеріяльна сторона видання. Одначе при добрій волі й організації можна побороти і найбільші трудноші. Фонди на ту ціль можна би збирати чи то збірковою дорогою, доходами з концертів, уладжуваних з нагоди цього ювилею, субскрипціями, допомогою наукових інституцій і ін. Був би це доказ, що ми не тільки маємо великі народні скарби, але також знаємо й цінимо їх вартість.

Ол. Залеський.

Прикрий інцидент.

Дня 4. вересня ц. р. сталася у Львові подія, над якою нині розписується прешироко вся ворожа українському Національно-Демократичному Обєднанню преса та намагається її використати проти нього, намагається понизити його в очах широких мас українського населення. Виливає вона з того приводу не тільки на УНДО, але й на весь український національний загал цілі потоки помий, вуличної лайки і не перебирає ніякими засобами клевети та наклепів, щоби тільки осягнути свою мету, а саме ослабити національний український фронт та поробити в ньому щілини.

В чомуж річ? Дня 4. вересня ц. р. влаштував львівський воєвода гр. Борковський разом зі своєю дружиною репрезентаційний равт, на який запросив і деяких представників українських економічних установ і нашого духовенства. Між запрошеними були також люди, що належать до Українського Національно-Демократичного Обєднання.

Запрошені взяли участь у равті в чисто приватному характері, не добачуючи в тому нічого політичного. З того приводу піднесено проти них заміт, що вони, як члени партії з національною і незалежницькою програмою, поповнили політичний нетакт. Бо ніякий член партії, хочби він був і найбільше заслужений, не повинен на власну руку брати участи в репрезентаційному равті львівського воєводи, який мав без сумніву — вже тим самим, що був репрезентаційним, — політично-манифестаційний характер. Досі не писали ми про цей факт тому, що чекали на рішення Центрального Комітету У. Н. Д. О. в цій справі.

При цій нагоді з прикрістю мусимо підкреслити нетакт, який мав місце з того приводу в національній українській пресі. Маємо на думці становище „Нового Часу". Його редактор будучи сам членом Ц. К. У. Н. Д. Обєднання, не підождав на рішення Центрального Комітету своєї партії, не підпорядкувався партійній карности, а непомірно роздув справу, спричинив занепокоєння публичної опінії і до того вилав на учасників равту, що належать до партії, заздалегідь засуд найвищої міри, хоч до

того не був покликаний. Самозрозуміло, що таким чином тільки ускладнив справу та спричинив для Центрального Комітету труднощі у спокійному її вирішенні.

Дня 10. вересня ц. р. застановлявся Центральний Комітет Обєднання між іншим і над цією немилою справою участи деяких членів партії у раді воєводи і остаточно її не полагодив. Рішення Ц. К., яке далі подаємо у формі комунікату, має тимчасовий і паліятивний характер.

КОМУНІКАТ.

Центральний Комітет Українського Національно - Демократичного Обєднання, вібраний на засіданні дня 10-го вересня 1927 р., розглядаючи протипрограмовий і незгідний з вимогами партійної дисципліни вчинок членів партії: д-ра Альфреда Говиковича, дир. Миколи Заячківського, дир. Ярослава Колтунюка, д-ра Леся Кульчицького, д-ра Костя Левицького, о. Дамяна Лопатинського, д-ра Ярослава Олесницького, о. Олексія Пясецького і д-ра Михайла Рудницького, постановив з огляду на оправдану відсутність голови партії і всіх його заступників відложити остаточне вирішення тієї справи до слідуючого засідання Центрального Комітету, а до цього часу завісити всіх названих у правах членів партії.

Львів, дня 11. вересня 1927.

За Центральний Комітет:

Д-р Ол. Марітчак, вр. член Президії. **Вол. Целевич**, вр. головний секретар.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Ратункова акція.

Воєвідський Комітет допомоги в Станиславові.

Поруч українських громадянських комітетів, які вже зорганізувалися у Львові і Тернополі, а організується в Станиславові, польські офіційні чинники засновують тзв. воєвідські комітети. Дня 7. ц. м. відбулося під проводом воєводи Корсака перше засідання станиславівського воєвідського комітету. По офіційним данним, які подав воєвода, виходить, що катастрофа досягла 78.000 родин, в яких 30.000 родин потребує негайної допомоги внаслідок знищення домів і втрати всіх запасів поживи та одягу. Катастрофа навістила найважче косівський повіт, де Черемош забрав 150 загород з жителями і всім майном. Згинуло 56 осіб, а крім того виловлюють щоденно дальші трупи. Найбільші шкоди є в гірських повітах, де в руїні єдині варстати праці гуцульського населення, а саме уладження сплаву й обрібки дерева. В деревному промислі настав повний застій, а з ним безробіття і злидні. Крім того повінь знищила всі дороги і частинно залізничі шляхи. Низові повіти, як Стрий, Жидачів, Рогатин, мають великі втрати в хліборобстві. Вода знищила стодоли зі збіжжам. В Товмаччині шаліла воздушна труба, яка в одному Лядському Шляхотському повалила 90 господарств, з яких 54 зовсім зникли з лиця землі. Поміч правительства є мінімальна. Досі воєвода одержав на цю ціль 50.000 зол., а домагається ще на доразову поміч 335.000. В останньому часі правительство виасигнувало ще 100.000 зол.

Після цього звіту воєвода іменував по своїй вподобі тісніший комітет праці з 9 осіб, а саме кс. Пяскевича, о. крил. Стека, кс. Комусевича, гр. Дідушицького, Віктора, Хованьця, д-ра К. Гальперна і Ф. Лібермана. Очевидно головство в цьому комітеті обняв сам воєвода.

Як бачимо, фондами, призначеними для українського населення, будуть диспонувати виключно поляки і жиди, які того населення не розуміють, бо участь о. крил. Стека є хіба декоративного характеру.

Жертвам повені.

На допомогу жертвам повені на вкладкову книжочку ч. 8165 Центро-Банку, Ринок ч. 10, зложили:

1. Василь і Марія Білецькі (Львів) 40 зол., 2. Сидорак Микола (Львів) 5 зол., 3. **Народня Торговля 1.000 зол.**, 4. Гриць Швалюк (Броди) 10 долярів, 5. Кочержук Роман (Черниця п. Підкамінь) 5 зол., 6. Йосиф і Юлія Танчаковські (Львів) 10 зол., 7. Кузьмичева Леонтина (Львів) 2 доляри. 8. **Народня Гостинниця (Львів) 100 долярів**, 9. Білоус Володимир (Львів) 5 зол., 10. Агроном.-Технічне Товариство „Праця" (Львів) 50 зол., 11. Галібей Михайло (Львів) 10 зол., 12. Ґолець Володимир (Пулави) 5 зол., 13. Татунчак Володимир (Порембє п. Альбертів) 10 зол., 14. Водяний Тома (Тернопіль) 10 зол., 15. Болнарчук Пилип (Збиднів к. Розвадова н. Сяном) 30 зол., 16. Проф. Гусаківський Осип (Тернопіль) 50 зол., 17. Кучика Деннис (Львів) 5 зол., 18. проф. д-р Юліян Гірняк (Львів) 5 долярів, 19. інж. Корнелля Андрій (Львів) 5 зол.

Разом виказано сьогодні 1.240 золотих і 117 долярів. У попередніх числах „Діла" виказано 4.052 зол. і 15 долярів. **До дня 10. п. м. зложено 5.292 зол. і 132 доляри.**

Виборчі висліди.

ДОБРОМИЛЬ.

В днях 4., 6. і 7. вересня ц. р. відбулися в Добромилі вибори до міської ради. На 48 радних вибрано 9 українців, 19 жидів і 20 поляків. Українські радні — члени Українського Нац.-Дем. Обєднання.

ПЕЧЕНІЖИН.

До громадської ради вибрано 20 українців, 16 жидів і 12 поляків.

Останні вісти.

Податкові пільги.

Варшава, 12. вересня 1927.

Задля піддержання й уможливлення відбудови знищених повінню варстатів праці в повітах Сх. Галичини мін. скарбу Чехович розпорядком з 10. вересня 1927 ч. ДПО 7763. І., який вислано до Скарб. Палати у Львові, поручив признати навіщеним повінню податникам значні пільги як щодо відписання податків, так і щодо відложення платности залягаючих і біжучих податків

Справа сойму.

Варшава, 12. вересня 1927.

Марш. Ратай визначив на нині веч. засідання конвенту сеніорів. На засіданні мають ухвалити речинець першого засідання сойму і програму праць осінньої сойм. сесії. В колах близьких до уряду кажуть, що становище уряду до надходячої сойм. сесії залежне від поведення сойму. Колиб сойм поставив внесення на зміну конституції, то це для уряду буде *„casus belli"*.

В такому разі уряд не здержиться перед найдальшими посуненнями. Правиця не є за тим, щоби на тій сесії порушувати справу зміни конституції. Уряд не предложить соймові додаткового бюджету. Виходило би з того, що сойм сам визначить собі програму своєї діяльности.

Наради комісії нац. меншостей.

Варшава, 12. вересня 1927.

Нині почалась сесія комітету для справ нац. меншостей під проводом мін. внутр. справ Складковського. Членами комітету є лише: бувш. мін. Василевський і львівський адв. д-р Левенгерц. Досі виступив із комітету пос. Звежинський (ЗЛН) і ред. Голувко, після того як його іменовано директором сх. департаменту мін. закорд. справ. На місце цих обох не визначено досі заступників. На нинішньому засіданні комітет вислухав звіту представника мін-ства внутр. справ про зарядження того мін-ства, пороблені літом, які то зарядження торкаються нац. меншостей у Польщі. Дальша часть засідання завтра.

На відбудову повітів, навіщених повінню.

Варшава, 12. вересня 1927.

Засідання ради міністрів відбудеться мабуть у суботу. На засіданні тому мін. Чехович зясує внесення про додатковий кредит около 300 міл. зол. Оконечні цифри устійняться щойно після порозуміння з марш. Пілсудським, бо в кредитах є теж позиція на військові цілі. У додаткових кредитах має теж бути кільканапять міліонів на відбудову Сх. Галичини, навіщеної повінню. В тій сумі є 7 міл. зол. на відбудову доріг, 1 міл. на відбудову будинків, а около 10 міл. на поміч артикулами поживи і купно збіжа на засів.

Вислід виборів у СХС.

Білгород, 12. вересня 1927

У висліді парляментарних виборів стерорадикальні фракції одержали 141 мандатів, демократи Давидовича 51, хорватська незалежна партія (Радіч) 60, демократи сецесіоністи 23, словінсько-католицька нап. партія 20. Крім того 15 мандатів припадає на ріжні хорватські групи, дикі селянські кандидатури 9, німці 5. Вже тепер проєктують створення урядбільшости з участю словінсько-кат. нар. партії. Становище прем. Вукічевича вважають захитаним.

Вбивство італ. віцеконсуля в Парижі.

Париж, 12. вересня 1927.

В Парижі вбив італійський емігрант італійського віцеконсуля гр. Нардіні. Кажуть, що вбийник просив віцеконсуля, щоби вислав в італ. властей закорд. пашпорт для його жінки, яка є в Італії. Вбийник дістав нервової атаки, тому годі від нього щось ближчого довідатися.

Гроші.

Попит за долярами в готівці тривав далі і спричинив звишку до 8.92.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10 І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

НОВИНКИ.

— **Голодівка у стрийській тюрмі.** Пишуть нам: Ще дня 24. серпня стрийська поліція арештувала студента прав Львівгина **Лотоцького**. На поліції передержано його протягом двох днів, без їди, відтак відставлено до суду, де держать його третій тиждень у строгім відосібненні. Ні арештований, ні його рідня не можуть дізнатися про причину арештування. Зазначити треба, що Лотоцького ще перед тим кілька разів арештували, але за кожним разом випускали його на волю, бо не находили причини арештування. Лотоцький, доведений до краю, дня 8. п. м розпочав голодівку.

— **Вистава української та білоруської преси.** Пишуть нам: У днях 17—27. п. м. у Варшаві має відбутися вистава преси білоруської та української, організована Славянською Лігою в Польщі. Вистава обійматиме період від 1863 року для преси білоруської себто від початку існування цієї преси, щодо української період 1918—27рр. себто по повстанню самостійної України. Первоначальна ідея вистави мала виявитись у виставі всеславянської сучасної преси, але брак коштів не позволив Словянській Лізі виконати цего пляну і тому він реалізується частинно. Слідуючим етапом буде вистава преси чесько-словацької та кращої словянської книги. Ціль вистави науково-інформаційна. Вистава відбудеться в головній салі варшавського університету. Зі сторони українських та білоруських кол усіх угрупувань вистава зустріла поміч та співпрацю. На запрошення комітету вистави, Наукове Т-во ім. Шевченка

Д-Р В. ЩУРАТ.

ФРАНКІВ „Закон про риболовство".

(Докінчення.)

„Проект" замітний своєю звязкістю; в ньому всього 12 пунктів, підчас коли „Ustawa" з 1887 р. має їх 87, а додатковий розпорядок ц. к. намісництва з 1890 р. ще 17. Франкові, видно, не залежало на узглядлюванні дрібних евентуальностей, але виключно на сформулюванні основ риболовства. Формулюючи їх по своєму розумінні, він мав на гямці й постанови „Ustaw-и", бо як у ній, так і в його „Проекті" узглядлені такі засадничі квестії, як: право власности, рибні ревіри (пояси), ревірові виділи (Культурні Ради), рибні леговища (tarliska ochronne), винагородження прибережніх власників за спричинені їм шкоди, рибний надзір і ін. Але вже при побіжнім порівнянні Франкового „Проекту" з „Ustaw-ою" завважується оригінальне привилеювання Франком сільських громад у розмежуванні вод між ними і власниками великих маєтностей, признавані ним полекші для риболовців-аматорів, а найважніше — поділ галицької водної сітки на українську й польську, поділ одної й другої на постійні пояси (ревіри) й підчинення їх двом окремим, автономним Культурним Радам, українській у Львові й польській у Кракові. В мініятурі це неначе проба реалізування давньої української мрії про політичний поділ Галичини на українську й польську.

Полишаючи міркування про законодатні спосібности Франка юристам, я зверну увагу ще лиш на одну характеристичну рисочку „Проекту". В 12. пункті читається, що: „Головною метою діяльности Культурної Ради являється ведене ловлі та торговлі рибами в нашім краю, зби як поодинокі горожани, так і цілі громади сільскі й міскі мали з риб як найбільшу радість і користь". Отже не лиш на користи залежало Франкові, але й передовсім на радости. Чи не пізнається тут зразу Франка як аматора-риболовця?

Рукопис Франкового „Проекту" — це 5 листків білого паперу формату малої 8-ки, записаних з одної сторінки, з виїмком 5-ої, де письмо переходить й на другу сторінку. Письмо не є Франкове. Воно незугарне, нерівне; букви й цілі слова в нім часто перечеркувані і справлювані; правопис не злий, але інтерпункція слабша. Так і видко, що за диктатом Франка писав якийсь писарчик важкою, невправною рукою. Сам Франко брався писати, але накарлючивши зівялою рукою перше слово наголовка „Закон", передав перо принагідному помічникові. Цей факт свідчить, що „Проект" повстав у голові Франка тоді, коли в нього сильніше рук працювала думка. Пів місяця раньше зложення „Проекту", вполовині лютого 1916 р., він сказав до Катрі Гриневичевої, що дивувалась його невтомности: „Я не уставав у праці ніколи, — навіть ніч не приносила мені відпочинку. Бо нічю я проектував, на розсвіті освіжілими думками піддавав критиці концепції, яких основи кладені дуже часто при підвищеній температурі, а в день я повно й обдумано творив. От і сьогодні я почав диктувати перевід одної з книг Лівія..." Це визнання Франка може краще всяких пояснень ілюструвати й генезу „Проекту", що був диктований пів місяця пізніше при останніх судорогах нерву життя, при останіх блисках думки.

Коли говорю про останні блиски Франкової думки, то, очевидно, маю на мисли й затьміння. Їх справді завважувалось у нього нераз, почавши з 1908 о. В хвилях таких затьмінь він не тільки манячив; часом створив також оригінальні проекти. Тим, що вже списали свої спомини про нього, добре відомо, як він жалувався на вищі сили, на духів, що вяжуть йому руки мотузками, дротами, обручами і як вибирався струснути їх то в криничку в Криворівні, то в море в Одесі. Писали про це і д-р Ів. Кобилецький і Катря Гриневичева і С. Шелухин і А. Ніковський і ін. Але тільки давніші члени редакції „Діла" знають, що одного ранку, мабуть іще 1915 р. в зимі, Франко передав редакторові В. Панейкові свою статтю про „**Шнайдизу**", себ-то про штудерні ножиці власного винаходу, якими він сподівався не лиш увільнити свої руки від цілих сувоїв пекельного дроту, але й прислужитися нашим воякам, даючи їм при помочі своєї „шнайдизи" вдиратися в обтягнені кільчастим дротом окопи ворога. Зміркувавши, в якому психічному стані знайшовся автор статті, редактор „Діла" не друкував її, як і потім не зважився друкувати проекту „закону про риболовство в Галичині".

Славсько. 22. серпня 1927.

вдалося виповнити потрібні експонати та звичувало проф. І. Огієнка своїм представником. Виставка має представити понад 1000 експонатів української та білоруської періодики за вищезазначені періоди, що друкувалися на всіх українських землях а також на еміграції.

— Відшкодування за маневри. Військова влада видала наказ, що за школи спричинені в полі маневрами, військо повинно платити відшкодування у порозумінню із пошкодованими. Порозуміння після у формі умови офіцир визначений військовою владою і представник громади. Відшкодування має виплатити негайно інтендантство корпуса. Якби не дійшло до порозуміння можна покликати судового знавця.

— Темна хроніка. Справа вбивства одної доворчихи, Іванової, при вул. Травгутові 1, про яку ми згадували вчора ще затемнилась новою неабиякою подробицею: коли поліції розсівали юрбу, один з них штовхнув 15-літнього сина Іванової так, що той розбив собі голову об мур і помер у шпиталі. Поліційна влада веде слідство проти брутального сторожа ладу. — Дрогобицька поліція арештувала двох злочинців Корая та Панькова, робітників, що вбили у Дрогобиччині торговця Цукерберга.

— Гієни. 15-літній гімназійний учень Мирон Жирко пробив смертельно ножем фризієра Рутковського на окраїнах міста біля т. зв. Циганівки, вертаючись вечером до хати в товаристві одної учениці. Переляканий своїм учинком утік до хати і скрив штилет у пивниці. Вистежений поліцією заявив, що двох незнайомих зачіпило його на полі і він з переляку, щоби його не побили боронився. З цієї звичайної історії, яких щодня приносить польська преса десятками, „Слово Польське" робить велику політичну статтю п. з. „15-літній учень руської гімназії вбійником!" підливаючи її канібальським сосом. Прошу уявити собі як виглядала би щоденна темна та злочинна хроніка, колиб ми в ній почали переводити статистику вбійників-поляків!

— Катастрофи. В околиці Ковна розбилось перевізне авто; 10 осіб убитих і 7 тяжко ранених. — Ціле польське село Ковлуф, біля Магощи згоріло; в цьому згорів дітей і кільканайцять осіб ранених.

— Перемучений рабін. Рабін з Гродна Малшицький скочив у Варшаві з ІІ-го поверха на вулицю, з розпуки, що його не вислали як делегата до Палестини.

— Мрії про нове людство. З приводу четвертого конгресу зоольогів у Будапешті, Воронов, апостол відмолоджування людства, виголосив окремий прилюдний відчит, в якому сказав дуже цікаві річі. Перш за все: що пересічні профани живіше цікавляться його дослідами, ніж учені, що ставляться до них з недовірям. Воронов зєднав собі одного із своїх найбільших ворогів, професора одного еспанського університету, аж тоді, коли намовив його до операції. Проблема відмолодження є віддавна предметом жартів, а проте вона одна з найбільше важних для всього людства. На думку Воронова найкраща пора на операцію вік між 50 і 60 роком для мущин, для жінок раніше. Люди не повинні піддаватись операції так пізно, коли вже їх організм не здає на щіплення. Воронов вірить у можливість створити новий тип людини, коли операцію переводитиме на дітях, що виявлять прикмети геніяльности. Тоді їх розвиток вмцниться з незвичайною силою. „Жінка — сказав він — що передасть мені до операції свою першу дитину, може стане засновницею нової величної людської породи. Я шукаю геніяльних дітей! Дайте мені їх, а я виховаю вам нову геніяльнішу расу!"

— Архикнязь Рудольф у Відні. Малий віденський театрик на вул. Пратер, де до цього часу грали „лубочну" літературу на межі з кафешантанною опереткою притягає нараз увагу всієї столиці. Афіша заповідає незвичну сенсацію: трагедію замку Маєрлінґ з архикнязем Рудольфом і Марією Вечера. Постать легендарного архикнязя, яка блукає до цього часу між народом... в уяві мадярських селян уперше вирине зпоза гробниці каплиці Капуцинів і стане в світлі театральних ламп. І коли мала віденська сценка „зробить касу" то причина ясна: надто багато літ розмовляли австрійські громадяни пошепки про трагедію архикнязя, а австрійська цензура не дозволяла її розвіяти. Вже підчас революції стало ясним, що десятки літ похоронили дійсну тайну смерти Рудольфа і заборонені всі книжки, що показалися на денне світло не могли дати одної вдоволяючої відповіди. До театру посуне тепер юрба, що взагалі книжок не читає; посуне в надії, що там побачить справжнього Рудольфа. Бо зрештою, хто нині дивується драмі на таку тему, нині, коли один з австрійських архикнязів став фільмовим актором?

— Замісць малого фейлетону. Звертаємо увагу наших читачів на спростування, присдане нам редакцією „Літературних Вістей", що заступить неодному малий фейлетон. Згадана редакція простує із наведеної нами з паризьких „Українських Вістей" оцінки її журналу тільки одніську фразу, а промовчує всю статтю, яка стверджувала, що „поза лайками на ворогів ця газетка приносить повні самозахоплення реклями редакторів і співробітників і їх фотографії в „ефектових позах"... Коротко явища достойні пера Аверченка або Остапа Вишні". Вся прислана заява є такою самою бомбастично-фразеольоґічною тирадою.

— Клопіт з чудом. У німецькім місті Фрайзінґер зїхали епископи на конференцію, щоби занятн становище супроти чудес у Коннерсрайт. Від кількох місяців пливе туди тисячна юрба, щоби подивляти жінку Тересу Найман, на якої тілі появляються стигмати. Епископська конференція скінчилась рішенням, що в цій справі вона не може забирати ніякого голосу і жде слова від вищої церковної влади.

— Арени з биками у Франції. Франція йде за прикладом Еспанії у не дуже похвальнім спорті: наслідує в себе боротьбу з биками. Цими днями французи оглядали це еспанське видовище на французькій Рівієрі у місті Фрежіс. Французи ствердили, що не мають добрих тореадорів; одного з них публика підчас вистави просто вивистала. З шести биків тільки двох правильно вбили. Франц. преса підкреслює цікаве явище: французи в протиставленні до еспанців не були вдоволені боротьбою з биками і на вид крови свистали з обурення.

— Вороги вегетеріянізму. Союз американських шевців звернувся до населення з покликом, щоби воно їло більше мяса. У відозві сказано: „Коли американці будуть стримуватись від мяса то ціна обув зросте на 20 прц.; щораз менше ріжуть худоби, а це є причиною, що шкіра дорожіє". Американки можуть вибирати: або струнку лінію або дешевші черевики.

— Хто придумав очиці? У Римі відчинили університетську виставку, де зібрали багатий матеріял для розяснення історії науки. Проф. падуанського університету Альберті, найстарший італ. окуліст, виставив багату колекцію книг і рисунків із своєї спеціяльности. До цього часу винахідником очиць для далекозорих і короткозорих уважали домініканського черця Олександра Делясціна з Пізи. Проф. Альберті доказує, що в дійсности їх винайшли у Венеції, що віками славилась кришталевим склом. Венеціянський кодекс для ремісників з 1301 року передбачував суворі кари для оптиків, що вживатимуть простого скла замісць кришталевого. Кардинал Гюго з цієї доби змальований уже в очицях. Але імені першого винахідника очиць таки не знаємо.

— Лтературний куток. На передмісті Льондону, в Існіч, відчинили великанський „Дім робітників пера" призначений на захист для старих письменників і журналістів. — Німецька театральна вистава в Магдебурзі організує від 18 до 24. вересня „тиждень поета". Кожного вечора на протязі тижня буде один нім. визначний письменник мати відчит про свою літературну діяльність і читатиме щось із своїх творів. Метою цих вечорів дати головно огляд стану сучасної нім. драматичної творчости. — Одно англ. видавництво почало видавати бібліотеку вибраних листів великих людей. — Вийшла книжка Мовуета „Історія европейської дипльоматії 1914—1925", автора книжок про дипльоматію XIX ст. і дипльомата Наполеона. — Франц. письменник Поль Кльодель, що є франц. амбасадором у Вашингтоні пише песу про Колюмба і виставить її імовірно вперше у Райнгардта.— Франц. письменник Поль Бурже скінчив цими днями 75 літ. Без огляду на свій вік він видає далі щороку з два-три твори і на цей сезон заповідає книжку про французьку революцію і збірку „Сцен і оповідань" у драматичній формі.

— Ріжні рекорди. У Берліні починається цього місяця великанський процес проти 150 осіб із вищого товариства, обвинувачених в азартній грі. По німецьким законам ті, що з гри роблять собі професію можуть бути засуджені на рік вязниці або 200.000 марок гривни. — Ленінградська преса стверджує, що алькоголізм у столиці сильно зріс і від 1923 р. смертність від нього збільшилась у пятеро. — Від 1-го серпня було в Італії 1000 банкротів у звязку з дефляційною кризою. — У Катальонії 6 місяців не було дощів; тепер почалась злива і ріка Ебро знялась у своїм рівні на 18 метрів. У районі ріки Хільоні небувалий град покрив землю на 60 цм.

— Світова всячина. У Будапешті невідомі люди вимазали дьогтем двері чехословацького посольства, а на стінах написали обраэливі лайки; уряд мусів просити вибачення. — Виборча кампанія в Ірляндії йде дуже бурхливо; сін-файнери сподіються дістати більшість і вибрати президентом держави Де Валеру. — У Москві мають відчувати сильну недостачу харчів: молока та мяса; перед крамницями довжезна черга. — Палестинський уряд призначив 10.000 фун. на відбудову знищених будівель після землетрусу. — Від 12. до 15. п. м. зібрались у Відні на конгрес німецькі фільософи „моністичного" світогляду, щоби зясувати своє становище до ріжних актуальних питань. — У Туркестані наукова експедиція відкрила озеро, яке до цього часу не було зазначене на географ. картах. — У Бомбаї ткацькі робітники зробили штурм на будівлю дирекції і вбили одного директора. Вмішалось військо. — У беліґчокській вязниці (Пруcія) збунтувались злочинці, напали на вартових і розброїли їх. 15 утікло. — Бельгійський консул з Батавії, вертаючи в Европу на пароплаві „Плянціюс" щез, залишивши в каюті багаж і вбрання. — У стейті Вікторія, в Австралії, відкрили великі нафтові території на 400 м. під землею. — Нім. кінова фірма „Емелька" приготовляє фільму присвячену Лізі Націй, написану одним із делегатів цієї установи. — Італійські археольоги відкрили в околиці старої твердині Токелі (Альбанія) стіну в чотири рази більшу від атенського Акрополя, а також святиню з 5-го ст. перед Христом.

— На будову оселі для письменників в Ямні переслала „Взаїмна поміч українських учителів" з Ворохти із відчиту Богдана Лепкого 205 зол. 10 с.; із відчиту Б. Лепкого з Дори прийшло 145 зол. 10 сот. і 2 дол., з Рогатина 70 зол. 50 сот. Крім цього зложили інж. Андрій Корнеля 10 зол. і д-р Л. Максимовько 10 зол.

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння важкої культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвале ч. 7., Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

Дописи.

КАЛУШ. (Загальні збори Повітового Союзу Кооператив.) Дня 27. серпня п. р. відбулись тут треті з черги загальні збори Повітового Союзу Кооператив при досить сильній участи делегатів кооператив І-го ступня і гостей, хоч цілий рано кпадав сильний дощ. Заступлених було 30 кооператив делегатами, а більш 50 осіб гостей. Заінтересування Повітовим Союзом досить сильне і оскільки булаб погідна днина, заступники кожної кооперативи булиб певно явились. Збори отворив голова Надзірної Ради Союзу дир. Коваль Генрик короткою промовою, в котрій підчеркнув значіння Повіт. Союзу як осередка інституції не тільки торговельної, але й культурно-освітньої. Голова зазначив, що калуський Союз зачислити можна до найгарніших Союзів Галицької Землі. Звіт з діяльности Союзу за діловий рік складав дир. Миґович. Із наведених ним чисел видно, що Союз розвиваєтьсе добре, а з білянсу замітні такі числа, як уділи 13.000 зол., резервовий фонд 5.000 зол., якими мало котрий Союз почванитися може. Дир. Миґович у свойому звіті нарікав, що деякі кооператори на „хабарці" закуповують товари у приватних купців. Це сумне. Надзірні ради кооператив І-го ступня повинні вглядати більше ев діяльність управ, особливо тих членів, котрі закуповують товари, та склепарів, що знова своєю несовісною господаркою спричинюють товарові манка. Торговельна карність кооператив в повіті добра. Звіт опрацьований солідно. Дискусія була річева. Більшість бесідників указувала на справу кооперативної освіти на селах, поширення кооперативної пропаґанди, приєднання нових членів, заанґажування агронома для Союзу для поширення господарської культури серед наших селян, частіших ревізій з Повіт. Союзу і ін. Замітне, що збори ухвалили справу товарових і касових манк кооператив І-го ступня передати до стягання П. С. Кооператив. У тій цілі перейшла ухвала, що всі кавційні вексеі з деклярацінми мають бути здепоновані в касі П. С. Кооператив, котрий після відкриття манка в кооперативі, по непокриттю його, має бути ужитий. Чистий зиск у квоті 5.900 зол. розділено на пропозицію Надз. Ради: 2 проц. на товарові звороти від закупів, 600 зол. на культурно-освітні цілі (Рідна Школа 50, Інваліди 50, Український Город (Львів) 50, Народній Дім в Рожнітові 150, Сирітський Захист (Калуш) 100, „Просвіта" (Львів) 100. Громадянство калуського повіту має надію, що Надз. Рада буде дальше дбати про добро Повітового Союзу, як і дотепер дбала. — Присутній

З судової салі.

З сільських трагедій.

Михайло Лань, господар з Малешиць, оженився вдруге зі своєю сусідкою, також вдовицею, Катериною Болкіт. Подружже щастя не тривало довго і Катерина кинула чоловіка й вернула до сина Василя. Дня 22. травня ц. р. опівночі підпалив хтось хату Василя Болкіта і вона згоріла. Негайно по пожарі поїхав Болкіт до поліційного постерунку в Янові, заявляючи, що це вітчим його підпалив, бо він і два сусіди його при тім пізнали. Дня 9. і 10. вересня ц. р. станув він перед судом присяжних як обвинувачений за злочин підпалу. Василь Болкот (пасерб) і Катерина та Стефан Пішнши як свідки під присягою зізнали, що тоді вночі пізнали Михайла Лана, як підпалював. Інші зізнавали, що Лань відгрожувався пасербові, „що пустить його на діда". Відводові свідки не могли нічого рішучого й певного зізнати. Обвинувачений рішучо заперечував, щоби він підпалив хату. По промові прокуратора Павліковського й оборонця адвоката д-ра Льва Ганкевича присяжні 11 голосами заперечили вину і на тій основі предсідник трибуналу радн. Ангельський оголосив увільняючий вирок Лань майже по 3-місячній слідчій вязниці вийшов на волю.

Зі спорту.

„Україна"—Ж. К. С. (Золочів) 3 : 3 (2 : 1).

В суботу 10. ц. м. відбулися товариські мячеві змагання між „Україною" зі Львова і „Жидівським Спортовим Клюбом" у Золочеві, які закінчилися досить сенсаційним вислідом 3:3. Тому сенсаційним, бо „Україна" мала цілий час рішучу перевагу і грала на половині противника та на основі гри повинна була виграти і то високоцифрово. Одначе якийсь пех переслідував дружину. Зараз на початку гри воротар Ревера звихнув собі руку і мабуть перший це випадок в історії копаного мяча, щоби воротар грав з одною рукою. Противник мусів обмежитися лиш до рідких випадів, які тричі увінчалися успіхом саме наслідком недиспозиції воротаря, а позатим у комплеті стояв під своїми воротами і лише боронився ногами й руками. Очевидно, що через такий мур ніг, голов і рук противника напад „України" ніяк не міг стріляти до воріт і мусів гіперкомбінувати, так, що кінець-кінців стрілив також лише три goal-і.

А цікавий собі суддя в Золочеві. Він нарівні з грачами брав участь у грі, завзивав голосно своїх до наступу, а коли й це не помогло, подиктував безправно проти „України" карного. Воротар Ревера поглянув на свою каліку-руку, здоровою перехрестився, кинувся як лямпарт і вратував свою дружину від програної. — „Не дасть ради" — подумав собі мабуть суддя і закінчив змагання, а Ревера щасливий, що видержав до кінця, зараз-же подався до місцевого лікаря-українця д-ра Залужного, який безкорисно наладив і перевязав звихнену руку. Українське громадянство Золочева витало українську дружину ентузіястично.

„Україна", — „Єгуда" 3 : 1 (1 : 0).

Недовго прийшлося „Україні" відпочивати, бо зараз в неділю 11. ц. м. розіграла змагання з тернопільською „Єгудою", які закінчилися заслуженою побідою української дружини. Ці змагання були мабуть найінтересніші в цім році — і наше громадянство, яке, на жаль, зібралось в дуже невеликім числі, опустило майдан з великим задоволенням. Ці наші панове спортовці, які вибрали змагання „Чарні" — „Гасмонея" або подалися на „Тарґі", щоби набити кишеню нашим сусідам, нехай будуть переконані, що більшої емоції там певно не мали, а чи виконали свій патріотичний обовязок, — це вже кладемо на рахунок їх совісти... Не зважаючи на деяке перемучення подорожею і змаганнями з попереднього дня, „Україна" грала дуже рухливо і мала майже цілий час перевагу над своїм противником. Свій день мав Терлецький на правому крилі і всі небезпечні акції йшли з його добрих центрів. Дуже добрим стрільцем показався Сич на лівому лучнику, а Грещук на позиції провідника нападу, хоч деякі моменти проґавив, показався на загал вдоволяючим. На доброго грача виробляється Воробець на помочі. Загально можна сказати, що ціла дружина задоволила всіх і гра її мала кілька дуже ефектовних моментів. — Щодо „Єгуди", то треба признати, що дружина може технічно слабша, але надробляла амбіцією і видержала накинене їй темпо до кінця. — Воротар гостей мав дуже богато до роботи і вивязувався з цього якнайкраще. Йому „Єгуда" й завдячує почесний для неї вислід. — *З. С.*

З діяльности спортового т-ва „Ропник" у Бориславі.

Дня 28.VIII. розіграло т-во „Ропник" у Бориславі мячеві змагання з жид. клюбом „Бетор" (Дрогобич) з вислідом 4:2 (2:0) у користь „Ропника". Зазначуємо, що „Бетор" належить до Б-клясових дружин. Дня 4.IX. відбулися змагання зі спорт. т-вом „Кедімаг" (Борислав, Б-клясова) з вислідом 4:5 (2:3) у користь „Кедімаг".

Комунікат.

Зголошення до участи в міжклюбових легкоатлетичних змаганнях продовжується до дня 15. вересня ц. р., год. 20-а вечером. Зголошення надсилати на адресу п. Е. Жарського, Львів, вул. Лекота 24/І. Він дає всякі пояснення.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Спростування.

До відповідального редактора дневника „Діло", п. д-ра Івана Німчука, у Львові, Ринок 10, II. пов.

Нижче підписані, як члени редакції журналу „Літературні Вісти", домагаються на основі § 32 нового пресового закона поміщення в найближчому числі вашого дневника цісі заяви:

З ч. 191. „Діла" в дни 28. серпня 1927 є аноиімовій статті в рубриці „Літературний куток" поміщено, як передрук з 42 ч. паризьких „Українських Вістей", безпідставну інсінуацію, яку в імя правди спростовуємо: **Неправдою є**, що „становище („ЛіВі") до польського письменства та громадянства, дуже подібне до становища Твердохліба в початках його „діяльности" — а **правдою є**, що ідеольогічне становище „Літературних Вістей" зазначене: а) в передовій статті „ЛіВі" ч. 1—2.: „Літературні Вісти" матимуть за задачу: допомогти передовсім скопсолідованню нових творчих сил, зроджених і змужнілих у вогні революції, як теж спрямованню цих сил в одну могутню тезію, свідому своїх цілей і завдань, — в течію, що має в собі обновити життеві сили народу, заржавілі з браку руху й імпульсивности. Метою нашого журналу: освободити оці сили зпід грубого леду застарілих догм і форм, що плаксивим напівом колискової пісні заколисували наш народ тоді, коли треба було племенним словом пірвати його до світла й соборного зриву"; б) у вступній статті „ЛіВі" ч. 3—4, коли то наш журнал перейшов у руки „Інтелектуального Бльоку Молодої Всеукраїнської Генерації" з метою: „могутніми, зєдиненими силами розбити вапнякову стіну пазадників і дати прохід сяйливим проміпням духового відродження нового українського мистецтва й науки" і де підчеркнула підписана редакція своє принціпіальне становище словами: „Співробітники „ЛіВістей" будуть позитивно оціпювати всякий справжній талант, та клікам, пазадникам, опортуністам і їхнім графоманським творам виповідають війну, в цій вірі, що й совісний огородник виполює бурян зпоміж шляхотних квітів і викидає його, як непокликаного назабу, па отирту гною"; в) в прилюдному відчиті Ярослава Цурковського з дня 6. 4. 1927 у Львові й дня 24. 6. 1927 в Станиславові п. з.: „Шляхи нашого джесбенду", в якому було сформульоване й теоретично обгрунтоване ідеольогічне становище людей згуртованих біля „Літ. Вістей" (гл. „ЛіВі" ч. 3—4., ст. 1 і 10); г) в перекладі вірша Вітольда Зехентера п. з. „Українцям" в ч. 3—4 „ЛіВі" з достаточною приміткою редакції, що це „знаменний документ настроїв, які у відношенні до української нації запанували в кругах молодих польських поетів Кракова", а оголошеному па підставі принятої в передовій статті „ЛіВі" ч. 1—2. Засади: журнал „подаватиме цікаві звістки чужинецьких кореспондентів з обсягу їхніх літератур"г) в опінії п. Евг. Бунди *„Pologne Litteraire"* в недвозначного становища потреби основання наших *„Ukraine Litteraire"* (гл. „ЛіВі" ч. 3—4); д) в рецензії д-ра І. І-ця останньої виставки *„Т-wa Przyjaciół Sztuk Pięknych"*, поміщеній в ч. 3—4 „ЛіВі" виключно почерез активну участь в згаданій виставці нашого відомого маляра І. Труша — як теж ціла дотеперішна громадянська й літературна діяльність членів редакції і співробітників „Літ. Вістей" є безсумнівно наявним протиставленням „діяльности" Твердохліба.

Львів, дня 9. 9. 1927. За Редакційну Колегію „Літературних Вістей": Ярослав Цурковський начальний редактор в. р., Володимир Лопушанський відповідальний редактор вр., Д-р Ірина Величко секретар Редакції вр.

Нові книжки і видання.

ЖУРНАЛИ:

Чар-Зілля, ілюстрований журнал для українських родин. Львів. ч. 1. Зміст: Наші завдання. О. Грицай: Танець русалок. Мих. Рудницький: Журнал для наших родин. Вас. Олексієнко: На роздуттї. Зельма Лягерлєф: Захід сонця. А. Золочівський: Легковажені справи. В. Семчишин: Що буде з нашими дітьми? З поля кооперації. Джон Ґельсуерті: Ділання місяця. Г. Стефан: Наслідки заведної ощадности. Хома Штурк: Малий фейлетон. Що є елегантне?

Сільський Господар, ч. 17. 1. вересня. Зміст: Інж. І. Лавчук: Як наставити сівник. Інж. Кульчицький: Плісень барабоиина. М. Творидло: Способи поправи громадських доріг. Охорона рослин перед хоробами. М. Бардега: Збір і переховування овочів. Догідна пора закладання саду. Плекання квочок.

Господарсько-Коопер. Часопис. ч. 34. з 24. серпня. Зміст: Кооператива чи коршма? Курс для кооперативних інструкторів і люстраторів. Організація збуту сільсько-господ. продуктів. Наслідують кооперацію. Агроном вчить нових способів господарки (фейлетон). Міжнародна конференція жінок. На селянську хліборобську виставу в Стрию! По наших кооперативах. Хліборобство. Правне положення. З Ревіз. Союзу Україн. Коопер. Оголошення Кооператив.

Жіноча Доля, двотижневик для українського жіноцтва. Коломия, 1. вересня 1927. Рік III., ч. 17. Зміст: Олена Грозикова: Кінч. Тетяна Кройтор: На роздорожжу. Два роки. І. М-х: курс інструкторок на села. Під увагу жіноцтву Покуття. О. Кисілевська: Про участь жіноцтва у виборах. Гордій Няньчур: Перебування в Данії (подорожні замітки). Відділ Америк.-канадійський. Д-р В. Сімевович: Чи освіта оплачується для фармерів і робітників. Продукція сушених овочів в Америці і др. Ю. Ваховська: Привітн. Д-р В. Гапьківський: Купелі. Часть господарська. Що варити. Зілля— яке належить збирати. Згадаймо добрим словом. На що тепер складаємо гроші. Ріжне. Веселий кутик. Пресовий фонд.

Наша Земля, літер. і сусп. політ. журнал. Ужгород. Ч. 7. 15. серпня. Зміст: Політика. Література. Гренджа-Донський: На верховині (вірш). Ніка Качапівський: Відповідь (вірш). Іван Ткачур: На панському лану (оповідання). Українське письменство. Українсько-словацька етнографічна границя. До правописної конференції. Наука й життя. Економіка. Бібліографія. З українських земель.

Духовний Сіяч. Ч. 31—32. Зміст: Притча про двох панів. А. К.: Слово на день св. братів Макавеїв. І. П.: Листи місіонера. Лист восьмий. Проф. Ів. Огієнко: Триязична єресь за часів Костянтина й Мефодія. Б. П. До історії Луцького церковного зїзду. Д. Ц. Християнство в Китаї. Хроніка.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:
Борщів: 14. IX. Циганка Аза.
3 ? 481 15. IX. Дні нашого життя.
Театр прийме до хору 2 сопрани і баса.

На Рідну Школу злож. в Вп. Мотюк Денис, студент інжинерії 15 зол. як непринятий гонорар д-ром Гнилевичом з Левандівки за лічення, і складає Вп. Пану Докторови прилюдну подяку — *Головна Управа Р. Ш.* 504 1—1

Загальні Збори Кружка Рідної школи ім. І. Франка в Калуші відбудуться 25. вересня ц. р. в 2 год. пополудни в салі Народного Дому. 502 1—2

Сердечну подяку складаю панам зецерам за жертву 26 золотих для недужого мужа Василя Тимуша, що лежить недужий від 14 місяців. — *Д. Тимушева.*

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ПОДЯКА.

Читальня „Просвіти" в Мостиськах складає щиросердечну подяку Всч. о. Иосифові Дигдалевичеві в Перемишлі і Вп. Пилипові Туркові директорові школи в Гійську пов. Добромиль за вивчення пісень управу хором і участь в хорі на Шевченківському концерті дня 21. серпня ц.р. 50

Подяка.

Прибиті важким горем по втраті найдорожчого мужа і батька, бл. п. **Омеляна Гладія**, старшого почтового контрольора, похорони якого відбулися 4. IX. ц. р. в Перемишлі, уважаємо обовязком свого серця зложити прилюдно нашу найсердечнішу подяку всім тим, що в хвили болю й розпуки поспішили нам з помічю й розрадою або причинилися своєю участю до звеличання останньої дороги Покійного. В першу чергу дякуємо о. канонікові-пароxові Володимирові Ґмитрасевичеві за парохіяльні зарядження в ціли звеличання похоронної форми і за відправу заупокійної Служби Божої. Дякуємо дальше о. Романові Демянчикові за заосмотрення Покійного Найсв. Тайнами на дорогу вічности і за похорони. Дякуємо й оо. Миколі Лопачакові і Петрові Скавинському за участь у похоронах. Дякуємо Зборові урядовців і почтових товаришів Покійного, що явилися під проводом начальника почти. Вп. Льва Зальца; Дякуємо всім Вп. членам хору „Перемиського Бояна" під проводом проф. Осипа Кліша, як і Вп. професорам гімназії. Дякуємо Вп. мец. д-рові Теофілеві Кормошеві, голові Т-ва „Українська Бесіда". Дякуємо Вп. п. Директорові Канському, який надіслав кондоленцію з Криниці. Дякуємо почтовому урядові і Вп. урядовцям і товаришам праці з Коломиї за надіслання нам співчуття. Вкінці дякуємо всім Вп. товаришам і знайомим Покійного в Перемишлі, що звеличали своєю участю сумний похоронний обряд і висказали нам своє співчуття. *Жінка й діти.*

Перемишль, 10. вересня 1927. 505

Присилайте передплату!